

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. AAP-32
din 14.07.2017**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 10 din 23.06.2016 și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

La data de 30.05.2016, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea din partea Cooperativei Agricole de Producție „Basarabia” (în continuare CAP „Basarabia”), c/f 1003601002753, cu sediul în r-nul Anenii Noi, s. Hârbovăț, str. Păcii 19, prin care reclamă acțiunile Consiliului sătesc Hârbovăț. Acțiunile vizate se referă la aprobarea de către Consiliul sătesc Hârbovăț a Deciziei nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul unității administrativ-teritoriale (în continuare UAT) Hârbovăț” și a Deciziei nr. 05-04 din 30.12.2015 „cu privire la aprobarea bugetului satului Hârbovăț pentru anul 2016 în lectura a doua”, prin care s-a aplicat o taxă locală pentru amplasarea unităților comerciale și/sau de prestări servicii, în mărime de 65 000 lei, fără ca aceasta din urmă să dețină autorizația de amplasare și funcționare a unităților comerciale. Totodată se reclamă și refuzul eliberării autorizației de funcționare a unei unități comerciale de către Consiliul sătesc Hârbovăț pentru CAP „Basarabia”.

Plenul Consiliului Concurenței, examinând plângerea parvenită de la CAP „Basarabia” și a materialelor aferente acesteia, a emis Dispoziția nr. 10 din 23.06.2016 cu privire la inițierea investigației privind semnele încălcării art. 12 al

Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către Consiliul sătesc Hârbovăț.

I. Părțile implicate

Cooperativa Agricolă de Producție „Basarabia”, c/f 1003601002753, cu sediul în r-nul Anenii Noi, s. Hârbovăț, str. Păcii 19 – în calitate de **reclamant**. CAP „Basarabia” este o întreprindere înregistrată la Camera înregistrării de Stat la data de 26.12.2001, înființată de persoane fizice, care s-au asociat benevol în scopul desfășurării în comun a activității de producție și a altei activități economice bazate preponderent pe munca personală a membrilor ei și pe cooperarea cotelor de participare la capitalul cooperativei. CAP „Basarabia” este o gospodărie multiramurală care produce cereale, semințe de floarea soarelui, legume, struguri, fructe, producție conservată. Gospodăria produce, prelucrează și comercializează producția agricolă proprie (conform Statutului).

CAP „Basarabia” dispune de Certificat de Înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor nr. AN304ABC eliberat la 12.06.2014 de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și valabil până la 12.06.2019.

Consiliul sătesc Hârbovăț este autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local, cu sediul în r-nul Anenii Noi, s. Hârbovăț, str. Independenței 1 - în calitate de **reclamat**.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Conform prevederilor art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă este „piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă”, deci piața relevantă are două componente: piața produsului și piața geografică.

2.1 Piața relevantă a produsului

Piața relevantă a produsului este piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului. Aceste produse trebuie să fie suficient de asemănătoare, astfel încât consumatorii sau beneficiarii să le ia în considerare atunci când iau deciziile de cumpărare.

Ținând cont că, obiectul prezentei investigații îl constituie Decizia nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț” și Decizia nr. 05-04 din 30.12.2015 „cu privire la aprobarea bugetului satului Hârbovăț pentru anul 2016 în lectura a doua”, prin care se stabilesc taxe locale pentru unități comerciale și/sau de prestări servicii și ținând cont de faptul că taxa locală pentru CAP „Basarabia” a fost stabilită pentru

unitate comercială legată de comercializarea producției agricole, piața relevantă a produsului este „*piața comercializării producției agricole*”.

2.2 Piața geografică relevantă

Piața geografică relevantă cuprinde zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Pornind de la faptul că Decizia nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț” și Decizia nr. 05-04 din 30.12.2015 „cu privire la aprobarea bugetului satului Hârbovăț pentru anul 2016 în lectura a doua” produce efecte juridice doar în limitele unității teritorial-administrative respective, constatăm că piața geografică relevantă este „*teritoriul s. Hârbovăț, r-nul Anenii Noi*”.

Piața relevantă este definită drept „*piața comercializării producției agricole pe teritoriul s. Hârbovăț, r-nul Anenii Noi*”.

2.3 Perioada supusă examinării

Perioada de timp supusă examinării este perioada în care Decizia nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț” și Decizia nr. 05-04 din 30.12.2015 „cu privire la aprobarea bugetului satului Hârbovăț pentru anul 2016 în lectura a doua” au produs efecte juridice, durată de timp ce cuprinde perioada între 17.01.2015 - 31.12.2016.

III. Acte și fapte constatate

La data de 30.05.2016 în adresa Consiliului Concurenței, a parvenit plângerea din partea CAP „Basarabia”, cu privire la acțiunile Consiliului sătesc Hârbovăț realizate prin adoptarea Deciziei nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț” și Deciziei nr. 05-04 din 30.12.2015 „cu privire la aprobarea bugetului satului Hârbovăț pentru anul 2016 în lectura a doua”, prin care s-a stabilit pentru anii 2015-2016 o taxă locală pentru amplasarea unităților comerciale și/sau de prestări servicii pentru CAP „Basarabia” în mărime de 65 000 lei, fără ca aceasta din urmă să dețină autorizația de amplasare și funcționare a unităților comerciale. Totodată se reclamă și refuzul eliberării autorizației de funcționare a unei unități comerciale de către Consiliul sătesc Hârbovăț pentru CAP „Basarabia”.

Potrivit art. 1 alin. (1) și alin. (2) al Legii privind cooperativele de producție nr. 1007 din 25.04.2002, „Cooperativa de producție, este o întreprindere înființată de către 5 sau mai multe persoane fizice în scopul desfășurării în comun a activității de producție și a altei activități economice, bazate preponderent pe munca personală a

membrilor ei și pe cooperarea cotelor de participare la capitalul acesteia (denumite în continuare cote de participare). Cooperativa este o întreprindere de drept privat cu statut de persoană juridică cu scop lucrativ (inclusiv comercial)”. În conformitate cu art. 62 al aceleiași legi, „Se consideră cooperativă agricolă de producție cooperativa în al cărei volum anual de vânzări cel puțin 50% constituie producția agricolă obținută de ea, inclusiv produsele obținute în urma prelucrării primare a acesteia”.

Totodată, potrivit art. 297 alin. (5) din Codul Fiscal, „Autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu este în drept să stabilească cotele taxelor locale nominal, pentru fiecare contribuabil în parte și diferențiat - în funcție de forma organizatorico-juridică de desfășurare a activității”, iar alin. (6) lit. a) al aceluiași articol stipulează o derogare de la prevederile alin. (5), prin care „cotele impunerii se vor stabili în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate”.

Potrivit art. 6 alin. (8) din Codul Fiscal, la stabilirea impozitelor și taxelor locale, urmează să se țină cont de principiul echității fiscale, care prevede tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, ce activează în condiții similare în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

Astfel, în vederea investigării cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 10 din 23.06.2016, au fost solicitate informații de la Consiliul sătesc Hârbovăț, CAP „Basarabia”, Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat Căușeni și Agenția Relații funciare și Cadastru. În urma examinării informației prezentate, s-au constatat următoarele fapte și acte:

3.1. Prin scrisoarea nr. 26-08/3-12-6193/7531 din 26.08.2015, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat informează CAP „Basarabia” că: „În urma examinării Deciziei nr. 21-12 din 14.03.2015 „cu privire la modificarea Anexei nr. 1 și Anexei nr. 2 la decizia Consiliului Sătesc nr. 20-04 din 17.01.2015 cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț”, s-a stabilit că, Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat este împuternicit, conform prevederilor art. 68 și art. 69 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, cu executarea controlului legalității deciziilor emise de autoritățile administrației publice locale, urmând să se expună asupra legalității deciziilor emise de Consiliul sătesc Hârbovăț”.

3.2. Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, prin scrisoarea nr. 76/1305 OT3 din 01.08.2016, informează Consiliul Concurenței: „Conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit. a) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, Consiliul local decide punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței sale, a impozitelor și taxelor locale, a modului și termenelor de plată a acestora, precum și acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar”.

Prin aceeași scrisoare, informează că: „Decizia nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț” a fost supusă controlului judecătoresc, asupra legalității acestuia urmează să se expună instanța de judecată. Cât privește Decizia nr. 05-04 din 30.12.2015 „cu privire la aprobarea bugetului satului Hârbovăț pentru anul 2016 în lectura a doua”, Oficiul teritorial o consideră legală, căci cota taxelor locale a fost stabilită de către Consiliul local Hârbovăț în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii, astfel decizia în cauză a fost adoptată în limitele competenței”.

3.3. Potrivit scrisorii nr. 180 din 16.06.2016, Primăria satului Hârbovăț a prezentat Consiliului Concurenței informațiile cu privire la examinarea în instanțele de judecată a contestației Deciziei Consiliului sătesc Hârbovăț nr. 20-04 din 17.01.2015 (cu modificarea ulterioară) „cu privire la stabilirea taxelor locale pentru anul 2015 pe teritoriul UAT Hârbovăț”, fiind în acest sens și o încheiere definitivă și irevocabilă a Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 08.06.2016. În Decizia Colegiului Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, dosar nr. 3a-1781/15 din 18.02.2016, Colegiul a constatat că: „Atitudinea discriminatorie la care face referire apelantul nu poate sta la baza declarării actului administrativ ilegal. Acest lucru poate fi ca temei de sancționare a Consiliului pentru încălcarea concurenței, prerogativă ce aparține Plenului Consiliului Concurenței”.

Conform art. 3 al Legii cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010, *unitatea comercială* este definită ca fiind drept spațiu în care are loc procesele operative de circulație a mărfurilor/serviciilor (primirea, depozitarea și vânzarea), *unitatea comercială poate fi identificată prin adresă poștală individuală*, iar *suprafața de vânzare* este suprafața destinată accesului consumatorilor pentru cumpărarea produsului/serviciului, pentru expunerea produselor oferite, pentru plata acestora și pentru circulația personalului angajat în vederea desfășurării activității. Totodată, conform aceluiași articol, nu constituie suprafețe de vânzare, suprafețele destinate recepției, depozitării, prelucrării și păstrării mărfurilor sau producției, precum și cele destinate birourilor și anexelor.

Potrivit anexei la scrisoarea nr. 180 din 16.06.2016 din partea Primăriei satului Hârbovăț în adresa Consiliului Concurenței, este atașată corespondența dintre CAP „Basarabia” și primarul s. Hârbovăț, potrivit căreia se comunică că, CAP „Basarabia” nu dispune de careva unități de comerț cu suprafețe comerciale, unde în cadrul unor procese operative de circulație și-ar vinde propriile produse. Totodată, CAP „Basarabia” informează Primăria că, livrează producția proprie direct din câmp, sau din depozitele de care dispune, către alți agenți economici și consumatori, proprietarilor de cote valorice și de teren agricol ca plată pentru arendă pe baza contractelor, precum și, cantități neînsemnate, în contul salariului, iar toate acestea nu

dau temei de a clasifica depozitele și birourile gospodăriei ca unități comerciale.

3.4. Conform art. 288 alin. (4) din Codul Fiscal, în scopul impozitării, prin unitate comercială și/sau de prestări servicii se subînțelege unitatea de comerț cu amănuntul, cu ridicata, de alimentație publică și/sau de prestări servicii. Astfel, CAP „Basarabia” nu deține unități comerciale. Totodată, practicarea activității de comerț fără a deține autorizație, licență sau certificat, eliberate de autoritatea competentă, este sancționată de poliție și organele de control financiar și fiscal ale Ministerului Finanțelor conform art. 263 alin. (4), art. 400 alin. (1) și art. 402 alin. (1) al Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24.10.2008.

Conform prevederilor art. 291 alin. (1) lit. e), alin. (2) și Anexei la Titlul VII din Codul Fiscal, *obiectul impunerii îl constituie la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii* - unitățile de comerț și/sau de prestări servicii, iar baza impozabilă a obiectelor impunerii este suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii.

Consiliul Concurenței a solicitat Primăriei satului Hârbovăț prezentarea informației privind temeiul juridic în baza căruia CAP „Basarabia” a fost catalogată ca unitate comercială, de asemenea legalitatea stabilirii taxei locale în valoare de 65 000 lei pentru CAP „Basarabia”, dar și prezentarea unui act constatator ce demonstrează că CAP „Basarabia” își desfășoară activitatea pe o suprafață mai mare de 175 m².

Prin scrisoarea nr. 179 din 16.06.2016, Primăria satului Hârbovăț a informat Consiliul Concurenței că autoritățile publice locale nu au competențe de a cataloga un agent economic într-un fel sau altul (unitate comercială, ori necomercială) și acestea cunosc că, CAP „Basarabia” este un agent economic, care activează în teritoriu și genurile de activitate ale acestuia sunt stipulate în statutul său, de asemenea susțin că în teritoriul administrat nu activează alți agenți economici, care ar desfășura activități similare cu cele ale CAP „Basarabia”.

Totodată, prin scrisoarea menționată mai sus, Primăria satului Hârbovăț susține că: „Nu are pentru ce motiva stabilirea taxei locale în valoare de 65 000 lei pentru CAP „Basarabia” pentru anii 2015-2016, din motivul că, Consiliul local nu a stabilit astfel de taxe individual doar pentru CAP „Basarabia”, dar a stabilit cotele anuale ale taxelor locale pentru categoriile de unități comerciale și/sau de prestări servicii în care sunt clasificate aceste unități deținute de către diferiți agenți economici din teritoriu, luând ca *criteriu general suprafața ocupată de unitățile comerciale*, ceea ce se vede din anexa nr. 2 la Decizia Consiliului sătesc Hârbovăț nr. 20-04 din 17.01.2015 pentru anul 2015 și din anexa nr. 5 la Decizia Consiliului sătesc Hârbovăț nr. 05-04 din 30.12.2015 pentru anul 2016”.

Explicațiile Primăriei satului Hârbovăț se limitează la ceea că: „Dacă unitatea comercială deținută de careva dintre agenții economici conform criteriului menționat

se va poziționa în categoria cu numărul de ordine 1, agentul economic va fi nevoit să achite o cotă anuală de 2 000 lei, iar dacă se va poziționa în altă categorie, agentul economic va fi nevoit să achite cota care corespunde acestei categorii, ceea ce este în concordanță cu anexa la Titlul VII din Codul Fiscal al Republicii Moldova”.

3.5. Primăria satului Hârbovăț, prin scrisoarea nr. 266 din 04.10.2016 a prezentat Consiliului Concurenței informația cu privire la lista agenților economici din teritoriul satului Hârbovăț, deținători de unități de comerț și/sau de prestări servicii de deservire socială și suprafețele ocupate de acestea, unde CAP „Basarabia” ocupă o suprafață mai mare de 226 m², invocând, de asemenea faptul că, CAP „Basarabia” este unicul agent economic care prestează servicii de producere, depozitare, prelucrare și comercializare a producției agricole pe teritoriul s. Hârbovăț.

Prin aceeași scrisoare, Primăria satului Hârbovăț a menționat că: „Consiliul sătesc a clasificat unitățile comerciale și de deservire socială din teritoriu și a întocmit grila respectivă, conform suprafețelor ocupate de acestea. Datele despre suprafețele unităților comerciale au fost prezentate de agenții economici deținători ai acestora, primăria s-a folosit de *sursele de informație disponibile, privitor la acei care nu au prezentat informația respectivă*”.

3.6. Conform Titlului VII, art. 293 al Codului fiscal, calculul taxelor locale pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială, se efectuează de către subiecții impunerii, în funcție de baza impozabilă și de cotele acestora, care sunt stabilite de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii în corespundere cu art. 292 alin. (2) Cod fiscal. Această prevedere este stipulată și în punctul 2 al „Regulamentului cu privire la stabilirea și aplicarea taxelor locale pe teritoriul UAT Hârbovăț pentru anul 2015”, deși Consiliul sătesc Hârbovăț a stabilit taxa locală pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii cu indicarea expresă a fiecărui agent economic ce activează pe teritoriul localității într-o coloană aparte în anexele deciziilor.

În acest sens, în anexa la scrisoarea nr. 112 din 19.11.2016 prezentată de către CAP „Basarabia”, în cererea reconvențională a Consiliului sătesc Hârbovăț, acesta informează că: „Coloanele nr. 4 și nr. 5 ale Anexei nr. 5 din Decizia Consiliului sătesc Hârbovăț nr. 05-04 din 30.12.2015 sunt destinate pentru uzul intern al Administrației Publice Locale (serviciul contabilitate și serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriei)”.

Mai mult ca atât, prin scrisoarea nr. 322 din 20.10.2015 ca răspuns la cererea din 30.09.2015, Primăria satului Hârbovăț refuză CAP „Basarabia” eliberarea autorizației de funcționare a unității comerciale în incinta depozitului de produse alimentare cu numărul cadastral 1031.403.027.01 înregistrat la Oficiul cadastral teritorial la data de 15.01.2010 nr. 1001/10/388, cu suprafața de 35,8 m² gestionat de CAP „Basarabia”, fără a indica neconformitățile pe care este bazat refuzul. CAP

„Basarabia” s-a adresat cu cerere în instanța de contencios administrativ, solicitând obligarea Primăriei satului Hârbovăț să elibereze autorizația de amplasare și funcționare a unității comerciale. Prin Hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 08.02.2016, menținută prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 20.04.2016, acțiunea a fost respinsă și s-a constatat că CAP „Basarabia” a depus cererea din 30.09.2015 de eliberare a autorizației în lipsa actelor necesare prevăzute de Legea cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010.

Prin scrisoarea nr. 112 din 19.11.2016, CAP „Basarabia” a informat Consiliul Concurenței că, atât la depunerea cererii inițiale, cât și a celei repetate din data de 09.02.2016 de a elibera autorizație cu privire la amplasarea și funcționarea unității comerciale, în cazul depistării unor neconformități privind documentele depuse, administrația publică locală Hârbovăț nu a notificat solicitantul în scris în legătură cu acest fapt în momentul depunerii cererii sau în termen de 3 zile de la depunerea acesteia, cu încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) al Legii privind comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010. Mai menționează că: „La cererea repetată la care au fost anexate documente suplimentare, Primăria s. Hârbovăț nu a dat nici un răspuns în termen, astfel încât CAP „Basarabia” a fost nevoită să se adreseze în instanța de judecată”. La acest subiect se menționează că, prin scrisoarea nr. 66 din 02.03.2016, ca răspuns la cererea repetată privind eliberarea autorizației de funcționare a unității comerciale, Primăria s. Hârbovăț a informat CAP „Basarabia”, invocând motivul neprezentării tuturor documentelor necesare conform art. 14 alin. (3) lit. b), c) și f) al Legii cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010 (în redacția până la data de 07.07.2016) și anume documentele ce atestă îndeplinirea cerinței că activitatea de comerț să fie exercită de către persoanele fizice (întreprinzători individuali) care au o pregătire profesională obținută ca urmare a instruirii în cadrul unor instituții de profil comercial (economic), autorizate în condițiile legii sau de către persoanele care și-au certificat competențele în cadrul acelorași instituții, competențe dobândite ca urmare a experienței de muncă; documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau de locațiune asupra unității comerciale; contractul de locațiune sau titlul de autentificare a deținătorului de teren.

3.7. În conformitate cu Decizia Colegiului Civil și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 16.02.2017 (dosar nr. 3a-1813/16), în cauza civilă la cererea înaintată de CAP „Basarabia” către Primăria satului Hârbovăț cu privire la obligarea eliberării autorizației de amplasare și funcționare a unității comerciale, Colegiul constată, că: „La cererea privitor la eliberarea autorizației de funcționare a unității comerciale în fostul depozit de produse alimentare, CAP „Basarabia” nu a anexat documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau locațiune asupra întregii unități comerciale, adică a depozitului, iar din certificatul de proprietate privată nr. 31 din 10.04.2009 și anexa la respectivul certificat, rezultă, că CAP „Basarabia” deține

cotă-parte valorică de 1,94 % în patrimoniul care include și depozitul de produse alimentare. Contractele de arendă, încheiate între CAP „Basarabia” și alți proprietari de cote-valorice în același patrimoniu, încheiate pe un termen de 10 ani, care a expirat în anul 2012, nu cuprind întregul patrimoniu, ci o cotă mai mică de 1%. În așa situație, Colegiul concluzionează, că refuzul Primăriei satului Hârbovăț, raionul Anenii Noi de a elibera CAP „Basarabia” autorizația de amplasare și de funcționare a unității comerciale în fostul depozit de produse alimentare este întemeiat, iar pretențiile reclamantului în acest sens nu sunt fondate”.

3.8. Potrivit scrisorii nr. 335 din 27.12.2016, Primăria satului Hârbovăț a informat Consiliul Concurenței că a refuzat CAP „Basarabia” în eliberarea autorizației de funcționare, deoarece nu a prezentat actele care ar confirma dreptul de proprietate sau de locațiune asupra încăperii unde se preconizează desfășurarea activității comerciale. De asemenea, invocând că contractele de arendă a cotelor-părți valorice cu proprietarii acestora anexate la cererea de eliberare a autorizației de funcționare a unității comerciale nu sunt înregistrate în modul stabilit de legislație nici la Oficiul Cadastral Teritorial Anenii Noi, nici la primărie.

Agencia Relații Funciare și Cadastru, prin scrisoarea nr. 36/01-08/228 din 16.02.2017, informează Consiliul Concurenței că: „În conformitate cu art. 10 al Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 198 din 15.05.2003, contractul de arendă a terenurilor și a altor bunuri agricole încheiat pe un termen mai mare de 3 ani se înregistrează la oficiul cadastral teritorial, iar contractele încheiate pe un termen de până la 3 ani inclusiv, se înregistrează la primăria localității în a cărei rază teritorială se află terenurile și alte bunuri agricole. Arendașul înregistrează contractul de arendă în termen de 3 luni de la data încheierii acestuia. Neînregistrarea contractului are ca efect inopozabilitatea contractului față de terț. Concomitent, pentru neînregistrarea contractului de arendă în termenele prevăzute, arendașul poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare. Înregistrarea benevolă la oficiul cadastral teritorial a contractului de arendă încheiat pe un termen de până la 3 ani îl scutește pe arendaș de obligația de a-l înregistra la primărie”.

În conformitate cu art. 6 alin. (3) lit. d) al Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 198 din 15.05.2003, „Contractul de arendă a bunurilor agricole va conține, în mod obligatoriu, date privind înregistrarea contractului în modul stabilit”.

Potrivit art. 6¹ din Codul funciar, „Terenurile, indiferent de destinație și tipul de proprietate, precum și drepturile asupra lor, sunt supuse înregistrării de stat în registrul bunurilor imobile al oficiului cadastral teritorial în modul stabilit de Legea cadastrului bunurilor imobile. Înregistrarea dreptului de proprietate asupra sectorului de teren ce nu are hotare clar delimitate se efectuează și în cazul când sectorul de teren nu este delimitat în natură, nu este cartografiat sau hotarele acestuia nu au fost coordonate cu proprietarii terenurilor adiacente. În asemenea cazuri, fiecărui

proprietar îi va fi înregistrat dreptul la cota de teren echivalent până la momentul delimitării hotarelor, în conformitate cu legislația”.

Conform cap. IV din Regulamentul cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 05.02.2009, „Înregistrarea cotelor-părți din dreptul de proprietate comună asupra bunurilor agricole privatizate se va efectua de către oficiile cadastrale teritoriale (pentru bunurile imobile) sau de către inspectoratele „Intehagro” (pentru mașini, combine, tractoare și tehnică agricolă), doar la prezentarea nemijlocită a certificatelor de proprietate privată asupra cotei-părți valorice de către titularul (sau titularii) dreptului de proprietate privată pe cote-părți și, după caz, a contractelor civile prin care acestea au fost dobândite în proprietate, iar înregistrarea se va realiza în conformitate cu datele (procentul sau fracția) din lista coproprietarilor asupra bunurilor agricole”.

Conform art. 5 alin. (2) și (3) al Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 198 din 15.05.2003, „Decizia de transmitere în arendă a bunurilor agricole comune se adoptă de către copărtași cu majoritate de voturi. Majoritatea de voturi se determină în funcție de mărimea cotelor-părți. La contractul de arendă a bunurilor agricole comune se anexează lista tuturor copărtașilor, cu semnătura celor care au acceptat condițiile contractului”.

Totodată, conform clauzelor contractelor de arendă încheiate în anul 2002 între CAP „Basarabia” și arendatori este stipulat că: „Dacă cu trei luni înainte de expirarea termenului de acțiune a contractului nici una din părți nu și-a expus în scris intenția de a întrerupe contractul, acțiunea lui se prelungește pentru același termen”.

Însă, conform art. 9 alin. (4) al Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 198 din 15.05.2003, „În cazul când termenul arendei expiră, iar arendatorul nu cere să i se predea bunurile arendate și arendașul continuă exploatarea acestora, contractul de arendă se consideră prelungit pentru un an agricol”.

Din cele menționate mai sus, se concluzionează următoarele:

1. Potrivit art. 6 alin. (8) din Codul Fiscal, la stabilirea impozitelor și taxelor locale, urmează să se țină cont de principiul echității fiscale, care prevede tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, ce activează în condiții similare în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale, iar conform prevederilor art. 291 alin. (1) lit. e), alin. (2) și anexei la Titlul VII din Codul Fiscal, *obiectul impunerii îl constituie la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - unitățile de comerț și/sau de prestări servicii*, iar baza impozabilă a obiectelor impunerii este suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii. Potrivit art. 297 alin. (6) lit. a) din Codul Fiscal, „Cotele impunerii se vor stabili în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat,

tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate”. În corespundere cu prevederile legale, se concluzionează că nu s-a stabilit caracterul discriminatoriu, cu referire la stabilirea taxelor locale, invocat în plângere.

2. Conform art. 14 alin. (1) – (3), (6) din Legea cu privire la comerțul interior nr. 231 (în redacția până la data de 07.07.2016) „Desfășurarea activității de comerț se autorizează de către autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi în a cărei rază teritorială urmează să-și desfășoare activitatea comerciantul respectiv. Autorizația de funcționare se eliberează comerciantului pentru fiecare unitate comercială separat, în baza unei cereri depuse la autoritatea administrației publice locale”. Totodată, la cerere se anexează un șir de acte, printre care și documentele ce confirmă dreptul de proprietate sau de locațiune asupra unității comerciale, contractul de locațiune sau titlul de autentificare a deținătorului de teren. Astfel, la cererea privitor la eliberarea autorizației de funcționare a unității comerciale în fostul depozit de produse alimentare, CAP „Basarabia” nu a anexat documentul ce confirmă dreptul de proprietate sau locațiune asupra întregii unități comerciale, adică a depozitului. În acest sens s-a constatat o neconformitate privind documentele depuse.

În aceeași ordine de idei, contractele de arendă sunt supuse înregistrării de stat în registrul bunurilor imobile al oficiului cadastral teritorial în modul stabilit de Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.1998, iar potrivit art. 10 alin. (5) al Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 198 din 15.05.2003, „Arendașul înregistrează contractul de arendă în termen de 3 luni de la data încheierii acestuia. Neînregistrarea contractului are ca efect inopozabilitatea contractului față de terț”. Contractele de arendă a cotelor-părți valorice cu proprietarii acestora anexate la cererea de eliberare a autorizației de funcționare a unității comerciale pentru CAP „Basarabia”, urmau a fi înregistrate în modul stabilit de legislație la Oficiul Cadastral Teritorial Anenii Noi sau la Primărie, acest aspect nefiind îndeplinit de către CAP „Basarabia”. Astfel, se concluzionează că, refuzul eliberării autorizației de funcționare a unei unități comerciale în fostul depozit de produse alimentare de către Consiliul sătesc Hârbovăț pentru CAP „Basarabia” nu a avut un caracter discriminatoriu.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii Concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Potrivit art. 126 alin. (2) lit. b) al Constituției Republicii Moldova, „Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție”, iar conform art. 3 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012,

„Statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale”.

Potrivit art. 3 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 prevede următoarele: „Statul asigură libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale”.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992, „Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenoriat în baza legislației în vigoare”.

În conformitate cu prevederile art. 291 alin. (1) lit. e), alin. (2) și anexei la Titlul VII din Codul Fiscal, *obiectul impunerii îl constituie la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - unitățile de comerț și/sau de prestări servicii*, iar baza impozabilă a obiectelor impunerii este suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii.

Potrivit art. 297 alin. (6) lit. a) din Codul Fiscal, „Cotele impunerii se vor stabili în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate”.

În această ordine de idei, se constată că, cotele impunerii ale taxei locale pentru categoriile de unități comerciale și/sau de prestări servicii au fost stabilite în funcție de suprafața ocupată de unitățile comerciale, ceea ce se vede din anexa nr. 2 la Decizia Consiliului sătesc Hârbovăț nr. 20-04 din 17.01.2015 și din anexa nr. 5 la Decizia Consiliului sătesc Hârbovăț nr. 05-04 din 30.12.2015, acestea fiind în concordanță cu anexa la Titlul VII din Codul Fiscal, respectându-se prevederile legale.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) al Legii cu privire la comerțul interior nr. 231 din 23.09.2010 (în redacția până la data de 07.07.2016), „Autoritățile administrației publice centrale asigură dezvoltarea armonioasă a rețelei comerciale și a modurilor de distribuție a produselor și serviciilor comerciale, oferind condiții egale de activitate pentru toți comercianții, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare”. Astfel, potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) – (3), (6) din aceeași lege, „Desfășurarea activității de comerț se autorizează de către autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi în a cărei rază teritorială urmează să-și desfășoare

activitatea comerciantul respectiv. Autorizația de funcționare se eliberează comerciantului pentru fiecare unitate comercială separat, în baza unei cereri depuse la autoritatea administrației publice locale. Comerciantul este obligat să dețină autorizația de funcționare și în cazul desfășurării unei forme de comerț care nu necesită existența unității comerciale”. Totodată, la cerere se anexează un șir de acte, printre care și documentele ce confirmă dreptul de proprietate sau de locațiune asupra unității comerciale, contractul de locațiune sau titlul de autentificare a deținătorului de teren, ceea ce CAP „Basarabia” nu a îndeplinit, fiind constatată o neconformitate privind documentele depuse.

Conform art. 5 alin. (2) și (3) al Legii cu privire la arenda în agricultură nr. 198 din 15.05.2003, „Decizia de transmitere în arendă a bunurilor agricole comune se adoptă de către copărtași cu majoritate de voturi. Majoritatea de voturi se determină în funcție de mărimea cotelor-părți. La contractul de arendă a bunurilor agricole comune se anexează lista tuturor copărtașilor, cu semnătura celor care au acceptat condițiile contractului”. În conformitate cu art. 10 al aceleiași legi, „Contractul de arendă a terenurilor și a altor bunuri agricole încheiat pe un termen mai mare de 3 ani se înregistrează la oficiul cadastral teritorial, iar contractele încheiate pe un termen de până la 3 ani inclusiv, se înregistrează la primăria localității în a cărei rază teritorială se află terenurile și alte bunuri agricole. Arendașul înregistrează contractul de arendă în termen de 3 luni de la data încheierii acestuia. Neînregistrarea contractului are ca efect inopozabilitatea contractului față de terț”.

Ținând cont de cele menționate anterior, precum și de Decizia Colegiului Civil și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 16.02.2017, se conchide faptul că, acțiunile Consiliului sătesc Hârbovăț nu cad sub incidența art. 12 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

La data de 04.05.2017, prin scrisorile nr. AAP-08/71-949 și AAP-08/72-950, Consiliul Concurenței, în temeiul art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a remis părților implicate raportul de investigație pentru prezentarea de obiecții și propuneri asupra acestuia. Ca urmare, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit scrisoarea nr. 60 din 09.06.2017 de la CAP „Basarabia”, prin care informează despre existența obiecțiilor.

CAP „Basarabia” a prezentat observațiile asupra raportului de investigații, care se regăsesc și în materialele prezentate anterior, fără a fi însoțite de probe sau argumente noi.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse mai sus, în temeiul art. 41 și art. 65 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 10 din 23.06.2016, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.
2. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE